

BIZTONSÁGI ADATLAP

A készítés kelte: 2008. december 13.
Módosítás: 2009. június 30. 2010. december 23.

1. AZ ANYAG/KEVERÉK ÉS A VÁLLALAT/VÁLLALKOZÁS AZONOSÍTÁSA

1.1 Termékazonosító:

BRÓM

Elő-regisztrált név: bromine
Elő-regisztrációs szám: 05-2114520826-48-0000
Kereskedelmi név: Bróm

1.2 Az anyag/keverék azonosított felhasználása, illetve ellenjavalt felhasználás:

Szerves szintézisekben reagens. Gyógyszeriparban intermediér gyártáshoz használják.
Ellenjavalt felhasználás nincs.

1.3 A biztonsági adatlap szállítójának adatai:

Forgalmazó cég adatai

Vinyl kereskedelmi Kft.
3524 Miskolc, Adler K. u. 19.
Vinyl Kft. E-mail

Tel.: +36 46 432 633
Fax.: +36 46 365 816
info@vinyl.hu

A forgalomba hozatalért felelős

Vinyl Kft. Bajusz Ferenc
3524kolc, Adler K. u. 19.

Tel.: +36 46 432 633
Fax.: +36 46 365 816

1.4 Sürgősségi telefon

Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)

1097 Budapest, Nagyvárad tér 2.

Tel: (36-1) 476-64-64

Díjmentesen hívható zöld szám:

36-80-201-199

2. A VESZÉLY MEGHATÁROZÁSA

2.1 Az anyag /keverék osztályozása:

44/2000. EüM rendelet szerint:

EU veszély jel:	T+:	Nagyon mérgező	R26
	C:	Maró	R35
	N:	Környezetre veszélyes	R50

Belélegezve nagyon mérgező (toxikus). Súlyos égési sérülést okoz. Nagyon mérgező a vízi szervezetekre.

1272/2008/EK rendelet (CLP) szerint:

Akut Toxicitás 2 veszélyességi kategória H330
Bőrmaró 1A veszélyességi kategória H314
A vízi környezetre veszélyes Vízi akut 1 veszélyességi kategória H400

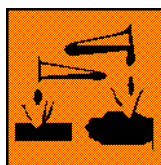
2.2 Címkézési elemek:

44/2000. EüM rendelet szerint:

Az anyag veszély szimbóluma és jele

T+ Nagyon mérgező

C Maró

N Környezeti veszély

Kockázati (R) mondatok:

- R26 Belélegezve nagyon mérgező (toxikus).
 R35 Súlyos égési sérülést okoz.
 R50 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre.

Biztonsági (S) mondatok:

- S 1/2 Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó
 S 7/9 Az edényzet légmentesen lezárva és jól szellőztethető helyen tartandó
 S 26 Ha szembe jut, bő vízzel azonnal ki kell mosni és orvoshoz kell fordulni
 S 45 Baleset, vagy rosszullet esetén azonnal orvost kell hívni. Ha lehetséges a címkét meg kell mutatni.
 S 61 Kerülni kell az anyag környezetbe jutását. Speciális adatokat kell kérni/Biztonsági adatlap.

1272/2008/EK rendelet (CLP) szerint:

Az anyag veszély szimbóluma és jele

GHS06

GHS09

GHS05

Figyelem: VESZÉLY

Figyelmeztető (H) mondatok:

- H330 Belélegezve halálos.
 H314 Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.
 H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra.

Óvintézkedésre vonatkozó (P) mondatok:

- P260 A gáz/köd/gőzök/permet belélegzése tilos.
 P284 Légzésvédelem használata kötelező.
 P501 A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről - szerint.
 P304 + P340 **BELÉLEGZÉS ESETÉN:** Az érintett személyt friss levegőre kell vinni és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni
 P310 Azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz

2.3 Egyéb veszélyek:

Nincs adat

3. ÖSSZETÉTEL, VAGY AZ ÖSSZETEVŐKRE VONATKOZÓ ADATOK

3.1 Anyagok/Keverékek

veszélyes anyag megnevezés	Koncentráció tartomány (%)	CAS szám	EU szám	EU veszélyjel	R és H mondatok
Bróm	99-100	7726-95-6	231-778-1	T+, C, N GHS06, GHS09, GHS05	R26-R35-R50 H330.H314, H400

4. ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS

4.1 Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése:

Belélegzés esetén: Friss levegő, nyugalom. Fél-ülő helyzet. Mesterséges lélegeztetés szükséges lehet. Orvosi ellátást kell igénybe venni.

Szembe kerülve: A szemet bő vízzel legalább 10-15 percen keresztül ki kell öblíteni, majd a beteghez orvost kell hívni.

Bőrre kerülve: Először öblítsen bőseges vízzel, majd a szennyezett ruházatot vegye le és öblítsen újra. Orvosi ellátást kell igénybe venni.

Lenyelés esetén: A szájat ki kell öblíteni. TILOS hánytatni! Egy-két pohár vizet kell itatni. Orvosi ellátást kell igénybe venni.

4.2 A legfontosabb – akut és késleltetett –tünetek és hatások:

Könnyeztető. Az anyag maró hatású a szemre, a bőrre és a légző rendszerre. A gőz belélegzése asztmás reakciót vagy tüdővizényőt okozhat. Az expozíció halálhoz is vezethet. A tünetek késleltetve jelentkezhetnek, ezért orvosi megfigyelés indokolt. Maró, és mérgező hatású lenyelve.

4.3 A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése:

Lásd a 4.1 pontban

5. TŰZVÉDELMI INTÉZKEDÉSEK

5.1 Oltóanyag:

Nagy mennyiségű vízpermet, vagy kőd. Ne használjunk széndioxidot.

A veszélyeztetett területet le kell zárni, az illetéktelen személyeket el kell távolítani. A tároló edényzetet vízzel kell hűteni, és lehetőség szerint ki kell vinni a veszélyes zónából. Meg kell akadályozni, hogy a felhasznált víz szennyvízcsatornába kerüljön.

5.2 Az anyagból/keverékből származó különleges veszélyek:

Nem éghető, de fokozza más anyagok égését. Sok reakció tüzet vagy robbanást okozhat. Gőzei az alsó légrétegben terülnek el. Hevítés nyomásfokozódást okoz a kitorés kockázatával.

5.3 Tűzoltóknak szóló javaslat:

védőruházatot, zárt térben külső légtértől független légzőkészüléket kell viselni.

Égéstermékek: veszélyes gázok keletkeznek

6. INTÉZKEDÉSEK VÉLETLENSZERŰ EXPOZÍCIÓNÁL

6.1 Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások:

A személyzet viseljen a 8. pontban leírt védőfelszerelést.

6.2 Környezetvédelmi óvintézkedések:

Az anyag és a felmosó víz kommunális csatornahálózatba nem engedhető.

6.3 A területi elhatárolás és a szennyezés mentesítés módszerei és anyagai:

Ömlés: Haladéktalanul biztonsági szakembert hívni. A területet körülráncolni. Megakadályozni a szennyezett területre való bejutást. A szivárgás helyét el kell zárni. A kiömlött anyagot amennyire lehet, fel kell itatni homokkal, örölt mészkővel, vagy más, éghetetlen, felszívóképes anyaggal leszórni, felitatni, majd lezárható edénybe kell helyezni. Fűrészport használni tilos! Semlegesítsük a kiömlött anyagot kálium, vagy nátrium karbonáttal, bikarbonáttal. A szennyezett felületet alaposan, bő vízzel meg kell tisztítani.

6.4 Hivatkozás más szakaszokra:

Lásd még a 13. pontot a hulladékok kezelésére vonatkozóan.

7. KEZELÉS ÉS TÁROLÁS

7.1 A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések:

Óvatos munkával kerülni kell a készítmény elfolyását, belélegzését, szembe, bőrre kerülését esetleg lenyelését. Munka közben gyakori kézmosás, a munka végeztével alapos tisztálkodás javasolt.

7.2 A biztonságos tárolásfeltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt:

A termék tárolása zárt edényben; törékeny csomagolás esetén zárt, törhetetlen konténerben, napfénytől védett, száraz, hűvös, erre a célra kialakított tárolási helyen történjen. Élelmiszerektől, takarmánytól valamint összeférhetetlen anyagoktól elkülönítetten tárolandó! A raktár jól szellőztethető legyen.

7.3 Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások):

Nincs adat

8 Az EXPOZÍCIÓ ELLENŐRZÉSE / EGYÉNI VÉDELEM

8.1 ellenőrzési paraméterek:

AK-érték	0.7 mg/m ³
MK-érték	Nincs adat
CK-érték	Nincs adat
TLV:	0.1 ppm mint TWA; 0.2 ppm mint STEL; (ACGIH 2004).
EU OEL:	0.1 ppm, 0.7 mg/m ³ mint TWA; (EU 2004).

A készítmény belélegezve, a szemmel érintkezve, a bőrön át felszívódva és lenyelve mérgező és maró! Munkahelyen illetve a felhasználás helyén étkezni, dohányozni tilos. A munka, vagy használat befejezésekor, vagy szüneteltetésénél kezet kell mosni. Az anyaggal elszennyeződött, vagy átitatódott ruhát azonnal le kell venni. Bőrfelületet bő vízzel lemosni. Biztosítani kell szemmosási lehetőséget. A munkahelyen álljon rendelkezésre vészhelyzetre szemmosó, vészzuhany.

8.2 expozíció ellenőrzése

8.2.1 Megfelelő műszaki ellenőrzés

Helyi és általános szellőztetést kell biztosítani a szennyező eltávolítására, hogy a légtérben koncentráció ne haladja meg az engedélyezett expozíciós határt. A ködképződést el kell kerülni!

8.2.2 Egyéni óvintézkedések egyéni védőeszközök:

Egyéni védőfelszerelés az anyaggal történő munka során:

Légzésvédelem . Ahol a kockázat-elemzés szerint levegőtisztító légzésvédő szükséges, az arcot teljesen elfedő, több célú kombinált szűrőt (US) vagy AXBEK (EN 14387) típusú gázszűrő betétet kell használni a gépészeti felülvizsgálatok során. Ha a légzésvédő az egyetlen védőeszköz, az arcot teljesen elfedő légzésvédőt kell használni. Légzésvédőt, valamint a vonatkozó hatósági szabványok szerint, úgymint NIOSH (US) vagy CEN (EU), bevizsgált és engedélyezett komponenseket kell használni.

Kézvédelem A kiválasztott védőkesztyűnek meg kell felelnie a 89/686/EGK EU irányelvnek és az ebből készült EN 374 szabványnak.

Szemvédelem . Szorosan illeszkedő biztonsági védőszemüveg. Védőálarc.

Bőrvédelem . A munkahelyen a testvédelmet a veszélyes anyag mennyiségének és koncentrációjának alapján kell megválasztani.

8.2.3 A környezeti expozíció ellenőrzések

Nincs adat.

Az anyag felhasználásának helyén kockázatbecslést kell végezni.

9 FIZIKAI ÉS KÉMIAI TULAJDONSÁGOK

9.1 Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ:

Általános információ

Halmazállapot:	füstölő folyadék
Szín:	piros-barna
Szag:	szűrős szagú

Az egészségre, biztonságra és a környezetre vonatkozó információk

Forráspont: (norm. légk. nyomáson) (°C)	58,8
Fagyáspont, (°C)	-7,2
Sűrűség, (kg/dm ³)	/20°C/ 3,1 kg/dm ³
Gőznyomás: (kPa)	/20°C/ 23,3 (0 °C)
Gőzsűrűség	/20°C/ 5,5
Oldhatóság: /20°C/vízben:	35,8 g/l
	más oldószerekben: nincs adat
pH-érték	nem értelmezhető
Robbanási határok:	nincs adat

Egyéb információk

Molekula Forma:	Br ₂
Molekulatömeg :	79,9 g/mol

10 STABILITÁS ÉS REAKCIÓKÉSZSÉG

10.1 Reakciókészség:

hevesen reagál:., Ammónia, Azidok, Ózon

10.2 Kémiai stabilitás:

Az ajánlott tárolási körülmények között stabil.

10.3 A veszélyes reakciók lehetősége:

Nincs adat.

10.4 Kerülendő körülmények:

Az anyag nem éghető, de számos anyag bróm jelenlétében ugyanúgy éghet, mint oxigénben. Hidrogén és levegő jelenlétében bizonyos koncentrációban robbanóképes elegy keletkezhet

10.5 Nem összeférhető anyagok: I

Az anyag erős oxidálószer és heves reakcióba lép éghető és redukáló anyagokkal. Hevesen reagál vizes ammóniával, fémekkel, szerves anyagokkal és foszforral, tűz és robbanásveszélyt okozva.

10.6 Veszélyes bomlástermékek

Hevítésre, mérgező füstök keletkeznek. Tűz esetén Hidrogén bromid gáz keletkezik.

11 TOXIKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

11.1 Toxikológiai hatásokra vonatkozó információk:

11.1.1 Az anyag

11.1.1.1 A kapcsolódó veszélyességi osztályok tekintetében meglévő információk:

a. akut toxicitás:

A készítmény lenyelve, belélegezve, bőrrel érintkezve mérgező, maró hatású, súlyos, károsodást okozhat.

Az anyag akut toxicitása:

LD50 lenyelve patkány: 2600 mg/kg

LC50, belélegzés, patkány 2,7 mg/l

Nem karcinogén.

Helyi hatások: A szem és a légutak nyálkahártyáján égési sérülést okoz. Organikus hatások: szem, bőr, légző rendszer, központi idegrendszer.

Krónikus hatás: köhögést, súlyos fájdalmakat a mellkasban, asztmát, tüdőödémát okoz.

b. Bőr korróziók/Bőrirritáció:

Maró hatású

c. Súlyos szemkárosodás/Szemirritációk:

Nincs adat

d. Légzőszervi vagy bőr szenzibilizáció:

Nincs adat.

e. Csírasejt mutagenitás:

Nincs adat.

f. Rákkeltő hatás:

IARC: Ennek a terméknek nincs olyan összetevője, amely legalább 0.1 %-ban van jelen és az IARC ismert vagy várható rákkeltőként azonosította.

g. Reprodukciós toxicitás:

Nincs adat.

h. Egyetlen expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT):

Nincs adat

i. Ismétlődő expozíció utáni célszervi toxicitás (STOT)

Nincs adat

j. Aspirációs veszély

Nincs adat

11.1.2 Keverékek

Nem aktuális.

11.1.3 Valószínű expozíciós útra vonatkozó információ:

Belélegzés Belélegezve végzetes lehet. Az anyag rendkívül roncsoló hatású a nyálkahártya és a felső légúti traktus szöveteire.

Lenyelés Lenyelve ártalmatlan lehet. Súlyos égési sérülést okoz.

Bőr Bőrön keresztül felszívódva ártalmatlan lehet. Súlyos égési sérülést okoz a bőrön.

Szem Súlyos égési sérülést okoz a szemben.

11.1.4 A fizikai, kémiai és toxikológiai jellegzetességekkel kapcsolatos tünetek:

Nincs adat

11.1.5 A rövid és hosszútávú expozícióból származó, késleltetett azonnali hatások, valamint krónikus hatások:
Nincs adat

11.1.6 Kölcsönhatásokból eredő hatások:

Égő érzés, Köhögés, nehéz légzés, gégegyulladás, Légzési elégtelenség, Fejfájdás, Émelygés, Hányás,
Cianózis, Szív- és érrendszeri hatások, Légzőszervi rendellenességek, Könnyezés, Orrvérzés, Szédülés,
Irritációra való érzékenység, étvágytalanság, ízületi fájdalom, Hasi fájdalom, Hasmenés, hangelváltozás

11.1.7 Az egyedi adatok hiánya:

Nincs adat

11.1.8 A keverék és az anyag kapcsolatára vonatkozó információ:

Nincs adat

11.1.9 Egyéb információk:

Nincs adat

---

12 ÖKOLÓGIAI INFORMÁCIÓK

12.1 Toxicitás

A gáz roncsolja az ózonréteget

Vízi toxicitás:	LC100 halra:	10 - 20 mg/l
	EC100 Dafnia magna	10 mg/l
	Alga (96 H) 12 % csökkenés:	0,18 mg/l
	Alga (96 H) 22 % csökkenés:	0,24 mg/l
	Alga (96 H) 100 % csökkenés:	0,42 mg/l

Akut toxicitás: Mérgező méhekre, halakra, algákra.

12.2 Perzisztencia és lebonthatóság

Vízben nem stabil

12.3 Bioakkumulációs képesség

Nincs adat

12.4 A talajban való mobilitás

Nincs adat

12.5 A PBT és a vPvB-értékelés eredményei

Nincs adat

12.6 Egyéb káros hatások

Nagyon mérgező a vízi szervezetekre.

---

13 ÁRTALMATLANÍTÁSI SZEMPONTOK

13.1 Hulladékkezelési módszerek:

Anyag ártalmatlanítás: Semlegesítsük redukáló anyagokkal, majd a hatályos rendeleteknek megfelelően szállítsuk hulladékmegsemmisítőbe. Háztartási hulladékkal nem keverhető.

Csomagolás ártalmatlanítás: Amennyiben a csomagolás hulladékká válik, egészségkárosító tulajdonsága alapján veszélyes hulladéknak minősül. Kezelése a hatályos hulladék rendeletnek megfelelően történjék.

---

14 SZÁLLÍTÁSI INFORMÁCIÓK

14.1 UN szám 1744

14.2 Helyes szállítási megnevezés: Bróm
Műszaki megnevezés: nem aktuális

- 14.3 *Szállítási veszélyességi osztályok:*
Veszélyt jelölő (Kemler) szám: 886
Bárcák: 8+6.1
Osztály: 8
Osztályozási kód: CT1
- 14.4 Csomagolási csoport: I

14.5 *Környezeti veszélyek:*

Az anyag szállítása csak az ADR-ben előírt P 804 csomagolási utasításban előírt csomagolóeszközökben történhet.

14.6 *A felhasználót érintő különleges óvintézkedések:*

Nincs adat

14.7 *A MARPOL 73/78 II.melléklete és az IBC kódex szerinti ömlesztett szállítás:*

Nem aktuális

---

15 SZABÁLYOZÁSI INFORMÁCIÓK

15.1 *Az adott anyaggal/keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:*

2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról

EU Parlament és Tanács 1907/2006/EK rendelete. (REACH)

44/2000. (XII. 27.) EüM rendelet a veszélyes anyagokkal és veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól

98/2001. (VI. 15. Korm. Rendelet A veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről

16/2001. (VII. 18.) KöM rendeletek a hulladékok jegyzékéről

9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet az Országos Tűzvédelmi Szabályzat kiadásáról

1993. évi XCIII. Törvény a munkavédelemről és a 3/2002. (II. 8.) SzCsM-EüM rendelet a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről, 89/654 EGK irányelv

25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet a munkahelyek kémiai biztonságáról

15.2 *Kémiai biztonsági értékelés:*

Nincs adat.

---

16 EGYÉB INFORMÁCIÓK

16.1 *Általános információk:*

Az adatlap összeállításához használt adatok forrásai:

Az adatlap az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK rendeletének II. melléklete alapján készült.

Felhasználva:

1272/2008/EK rendelet (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkzéséről és csomagolásáról. (CLP)

790/2009/EK rendelet (2009. augusztus 10.) a CLP rendelet kiegészítéséről a műszaki fejlődésnek megfelelően.

IPCS International Program on Chemical Safety adatbázis.

ECB ESIS (European Chemical Substances Information System) adatbázis.

Biztonsági adatlap felülvizsgálata: 2010. december 23.

A 2-15. pontig nem közölt, vagy nem teljesen kiírt R,S, H és P mondatok:

P260 A gáz/köd/gőzök/permet belélegzése tilos.

P271 Kizárólag szabadban vagy jól szellőző helyiségben használható.

P284 Légzésvédelem használata kötelező.

P304 + P340 BELÉLEGZÉS ESETÉN: Az érintett személyt friss levegőre kell vinni és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni

P310 Azonnal forduljon TOXIKOLÓGIAI KÖZPONTHOZ vagy orvoshoz

P320 Sürgős szakellátás szükséges (lásd ... a címkén).

P403 + P233 Jól szellőző helyen tárolandó. Az edény szorosan lezárva tartandó.

P405 Elzárva tárolandó

P501 A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről - szerint.

A biztonságot szolgáló javasolt képzések: nincs adat.

Jogi Nyilatkozat

Az itt közölt adatok az eddigi tapasztalatainknak és ismereteinknek felelnek meg.

A közölt adatok nem szolgálják a termék minőségének garanciális leírását.

Az adatlap megismerése nem mentesíti a felhasználót a tevékenységét szabályzó egyéb előírások ismerete és alkalmazása alól.

Nyomtatás dátuma: 2010. december 23.